

1. Starfsemi

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir launafólk sem á aðild að almennum stéttarfélögum á Norður- og Austurlandi og nær starfsvæði sjóðsins frá Hrítafirði í vestri að Hornafirði í austri.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sem staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Í undantekningar tilfellum er vikið frá framsetningarformi samkvæmt viðauka 1 í reglunum, þegar fjárhæðir undirliða teljast óverulegar og eru þær þá felldar inn í aðra undirliði. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sjóðsins.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Evra (EUR).....	149,14	142,33	150,50	151,50
Bandaríkjadalur (USD).....	137,98	135,46	136,20	142,04
Sterlingspund (GBP).....	171,46	166,90	173,18	170,81
Sænsk króna (SEK).....	13,00	13,39	13,56	13,62
Norsk króna (NOK).....	13,07	14,09	13,39	14,41
Dönsk króna (DKK).....	20,02	19,13	20,19	20,37

Fjárhæðir

Fjárhæðir í reikningunum eru sýndar í þúsundum króna.

Áhættustjórnun

Lífeyrissjóðurinn hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Sjóðurinn hefur ekki gert afleiðusamninga í þeim tilgangi að verja áhættu í starfsemi hans, hvorki fjárhagslega áhættu eða lýðfræðilega.

Áhættureikningsskilum eru ekki beitt og afleiðuviðskipti ekki stunduð. Engir framvirkir gjaldeyrissskiptasamningar, valréttir né aðrir afleiðusamningar eru gerðir.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna.

Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgöfningu verði á virkum markaði.

Stig 2: gangvirðismatið byggir ekki á uppgöfningu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum fjármálagerna með sambærilegan líftíma á virkum markaði), eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingum s.s. gengi frá rekstraraðila sjóðs, innra virði félags eða verðmati viðurkennds matsaðila.

Stig 3: gangvirðismatið byggir á kostnaðarverði eða lægra verði hafi sjóðurinn upplýsingar sem benda til þess eða á afskrifuðu kostnaðarvirði þar sem tekið er tillit til kaupávöxtunarkröfu, áfallinna vaxta, verðbóta og gengisbreytinga gjaldmiðla eftir því sem við á.

2. Grundvöllur reikningsskilanna (framhald)

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilgreinum sem berast sjóðnum. Iðgjöld eru flokkuð eftir því hvort þau eru greidd af sjóðfélögum sjálfum eða eru mótframlag launagreiðanda. Jafnframt eru ógreidd iðgjöld áætluð í lok árs og er áætlunin byggð á skilum iðgjalda á undanförunum árum. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er greitt til jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða og færast sem sérstök aukaframlög meðal iðgjalda.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í eftirlaun, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna. Annar kostnaður sem færður er með lífeyriskostnaði er framlag í Virk starfsendurhæfingarsjóð og beinn kostnaður sem fellur til vegna örorkulífeyrisúrskurða.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf, bundnar bankainnstæður og aðrar fjárfestingar. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf og eru þau metin á gangvirði. Gangvirðismatið er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem haldið er til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi. Sjóðurinn hefur ekki flokkað nein skuldabréf með þeim hætti að þeim skuli haldið til gjalddaga. Gangvirðismat er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparissjóðum sem bundin eru til lengri tíma en 3 mánaða.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

3. Sérstök aukaframlög

	2023	2022
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....	775.894	593.167

4. Heildarfjárhæð lífeyris

Eftirlaunagreiðslur úr tryggingadeild.....	7.919.728	6.656.989
Örorkulífeyrir.....	2.393.834	2.076.157
Makalífeyrir.....	336.451	301.561
Barnalífeyrir.....	56.721	53.647
	10.706.734	9.088.354
Eftirlaunagreiðslur úr séreignardeild.....	273.409	241.241
Örorkulífeyrir.....	3.285	2.575
Eftirlaunagreiðslur úr tilgreindri séreignardeild.....	28.325	21.151
	11.011.753	9.353.321

Skýringar

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2023	2022
Úrskurðarkostnaður tryggingalækna, vottorð ofl.....	4.753	5.075

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Arðgreiðslur	1.730.761	1.966.850
Hagnaður af sölu eignarhluta	3.702.121	6.757.346
Breytingar á gangvirði	6.518.801	(21.322.394)
	11.951.683	(12.598.198)
Áhrif gjaldmiðla færð meðal tekna af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(5.646.077)	9.306.143
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild	11.474.893	(12.012.681)
Séreignardeild	439.925	(552.949)
Tilgreind séreignardeild	36.865	(32.569)
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga greinist þannig: *)		
Arion banki hf.	422.066	(1.128.597)
BlackRock Developed World Index Fund	3.168.421	(2.033.340)
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD	157.086	108.174
Eimskipafélag Íslands hf.	(147.642)	260.864
Festi hf.	383.011	(555.778)
Hagar hf.	331.337	391.533
iShares Core MSCI World EFT	605.233	48.806
Íslandsbanki hf.	(155.004)	(79.142)
Kvika banki hf.	(106.855)	(1.176.583)
Marel hf.	(13.918)	(3.542.511)
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR	(270.331)	(193.383)
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc	(137.745)	178.711
Pimco Income "I"	205.140	46.206
Schroder International Selection Fund, Emerging Markets	210.554	(845.639)
Síldarvinnslan hf.	(868.874)	1.173.642
State Street World ESG Index Equity Fund	307.610	(6.073)
State Street World Index Equity Fund	2.366.721	(1.595.840)
Storebrand Global ESG Plus B4	1.763.390	(579.302)
Vanguard - Global Stock Index	492.847	(314.350)
Vontobel Fund - Global Equity	809.479	(870.195)
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga alls	9.522.528	(10.712.793)

*) Afkoman er samantlagður söluhagnaður, arður og óinnleyst breyting á gangvirði

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Tekjur flokkaðar eftir verðmatsaðferðum:	2023	2022
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	5.673.016	(5.845.420)
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	1.893.221	379.781
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	2.780.140	2.664.446
	<u>10.346.376</u>	<u>(2.801.192)</u>

Áhrif gjaldmiðla færð meðal hreinna tekna af skuldabréfum (43) 12

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild	10.128.867	(2.633.789)
Séreignardeild	207.928	(161.848)
Tilgreind séreignardeild	9.581	(5.555)

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.066.158	0	4.066.158
Skuldabréf sveitarfélaga	585.677	0	585.677
Skuldabréf lánastofnana	1.204.358	0	1.204.358
Skuldabréf fyrirtækja	1.710.044	1.791.554	3.501.598
Veðlán sjóðfélaga	0	988.586	988.586
	<u>7.566.236</u>	<u>2.780.140</u>	<u>10.346.376</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	(5.769.194)	0	(5.769.194)
Skuldabréf sveitarfélaga	(563.125)	0	(563.125)
Skuldabréf lánastofnana	403.782	0	403.782
Skuldabréf fyrirtækja	462.900	1.769.597	2.232.496
Veðlán sjóðfélaga	0	894.849	894.849
	<u>(5.465.638)</u>	<u>2.664.446</u>	<u>(2.801.192)</u>

	2023	2022
Niðurfærsla í ársbyrjun	47.514	88.373
Breyting á almennri niðurfærslu skuldabréfa fyrirtækja.....	3.731	(23.525)
Breyting á almennri niðurfærslu veðlána sjóðfélaga.....	7.148	(17.335)
	<u>58.394</u>	<u>47.514</u>

Skýringar

8. Fjárfestingargjöld

	2023		2022			
Vörslu- og umsýslubóknun	68.017		53.856			
Önnur fjárfestingargjöld	5.544		4.084			
	73.562		57.939			
	Séreignarsjóðir					
		Varfærna		Varfærna		
		safnið		tilgreinda		
	Tryggingadeild	Áræðna		safnið	Samtals 2023	Samtals 2022
Bein fjárfestingagjöld						
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	(9.486)	0	0	0	(9.486)	(4.730)
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	2.395	0	0	0	2.395	(3.498)
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	33.545	0	0	0	33.545	29.927
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	(4.393)	0	0	0	(4.393)	(12.991)
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	26.951	676	2.244	95	29.966	25.289
Vörslubóknanir.....	44.457	491	868	141	45.957	45.147
Önnur fjárfestingargjöld.....	5.532	1	7	5	5.544	4.084
Bein fjárfestingargjöld samtals.....	99.001	1.168	3.118	241	103.528	83.229
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	10.539	573	954	138	12.204	13.004
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	19.280	812	44	749	20.885	18.612
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	153.102				153.102	176.434
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	396.948	2.233	5.826	789	405.796	383.313
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	1.336.811				1.336.811	1.122.044
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld samtals.....	1.916.680	3.619	6.824	1.676	1.928.798	1.713.407
Fjárfestingagjöld samtals						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	10.539	573	954	138	12.204	13.004
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	9.794	812	44	749	11.398	13.882
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	155.497	0	0	0	155.497	172.936
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	430.493	2.233	5.826	789	439.341	413.241
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	1.332.418	0	0	0	1.332.418	1.109.053
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	26.951	676	2.244	95	29.966	25.289
Vörslubóknanir.....	44.457	491	868	141	45.957	45.147
Önnur fjárfestingargjöld.....	5.532	1	7	5	5.544	4.084
Fjárfestingargjöld samtals.....	2.015.681	4.786	9.942	1.917	2.032.326	1.796.636
Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	670.404	27.376	43.921	18.566	760.267	614.706
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	1.236.650	76.290	3.315	104.384	1.420.638	1.780.121
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	9.894.435				9.894.435	11.826.239
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	88.565.442	525.115	1.167.976	179.767	90.438.300	77.449.786
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	45.342.635				45.342.635	43.762.523
Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign (%)						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	1,57%	2,09%	2,17%	0,74%	1,61%	2,12%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0,79%	1,06%	1,32%	0,72%	0,80%	0,78%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	1,57%	0,00%	0,00%	0,00%	1,57%	1,46%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0,49%	0,43%	0,50%	0,44%	0,49%	0,53%
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	2,94%	0,00%	0,00%	0,00%	2,94%	2,53%
Samtals af heildareignum.....	0,54%	0,20%	0,17%	0,25%	0,62%	0,55%

Skýringar

9. Rekstrarkostnaður

9.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld.....	358.637	336.925
Tryggingastærðfræðingur	8.955	3.582
Endurskoðun	6.338	5.625
Innri endurskoðun.....	172	5.455
Lögfræðikostnaður.....	8.782	13.623
Fjármálaeftirlit.....	20.245	17.705
Tölvukostnaður.....	80.543	93.412
Annar kostnaður.....	66.910	71.203
	550.583	547.530

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	508.994	506.363
Séreignardeild.....	38.687	38.730
Tilgreind séreignardeild.....	2.901	2.436

9.2 Laun og launatengd gjöld:

Laun starfsfólks.....	271.013	255.719
Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar.....	21.551	19.358
Launatengd gjöld	66.073	61.848
	358.637	336.925

Stöðugildi að meðaltali.....	19,8	20,3
------------------------------	------	------

9.3 Laun stjórnarmanna, lykilstjórnenda og endurskoðunarnefndar:

Laun stjórnenda:

Frankvæmdastjóri.....	27.469	25.172
Skrifstofustjóri og staðgengill frankvæmdastjóra.....	16.842	14.689
Áhættustjóri.....	17.461	14.096
Forstöðumaður eignastýringar.....	3.705	0
Fyrirverandi forstöðumaður eignastýringar.....	19.185	22.919
Forstöðumaður réttindasviðs.....	21.270	19.614
	105.932	96.490

Laun stjórnar:

Björn Snæbjörnsson.....	1.176	0
Elsa Björg Pétursdóttir, varaformaður.....	1.764	0
Erla Jónsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	1.494	3.014
Dagmar Ýr Stefánsdóttir.....	1.911	811
Guðný Hrund Karlsdóttir, stjórnarformaður.....	3.086	865
Heimir Þorleifur Kristinsson, varamaður.....	0	68
Jónína Hermannsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	0	302
Kristinn Kristófersson.....	1.117	0
Kristín Halldórsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	0	860
Oddný María Gunnarsdóttir.....	1.911	1.672
Sigríður Dóra Sverrisdóttir.....	1.176	693
Sverrir Mar Albertsson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	747	1.672
Tryggvi Jóhannsson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	1.121	3.026
Unnar Már Pétursson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	747	1.726
Valdimar Halldórsson.....	1.911	1.726
	18.159	16.436

Laun endurskoðunarnefndar:

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, fyrirverandi formaður.....	0	975
Oddný María Gunnarsdóttir.....	442	0
Ragna Hrund Hjartardóttir, formaður.....	1.392	203
Sverrir Mar Albertsson.....	254	589
Unnar Már Pétursson.....	254	589
Valdimar Halldórsson.....	442	0
	2.783	2.356

Laun nefndar um laun stjórnar:

Borghildur Freyja Rúnarsdóttir.....	0	189
Erla Jónsdóttir.....	135	0
Hjördís Þóra Sigurþórsdóttir.....	135	126
Jens Garðar Helgason.....	135	126
Þórarinn Guðni Sverrisson, formaður.....	203	0
Tryggvi Jóhannsson.....	0	126
	608	567

Skýringar

9. Rekstrarkostnaður (framhald)

9.4 Þóknarir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

	2023	2022
Þóknun fyrir endurskoðun.....	6.338	5.174
Önnur þjónusta.....	0	451
	6.338	5.625

9.5 Þóknarir til innri endurskoðenda sjóðsins:

Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	172	5.455
	172	5.455

9.6 Þóknarir til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	6.049	3.214
Önnur þjónusta.....	2.907	368
	8.955	3.582

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	65.653.946	63.651.145
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	7.755.149	6.611.723
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	148.395.065	129.065.765
	221.804.160	199.328.632

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	216.370.959	194.756.930
Séreignardeild.....	4.969.502	4.253.900
Tilgreind séreignardeild.....	463.698	317.803

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Alvotech	0,4%	1.786.727	1.629.651	0	0
Alvotech US.....	0,1%	273.746	228.815	0	0
Arion banki hf.....	2,9%	4.491.813	6.335.911	4.492.986	6.829.758
ARIONs SDB.....	0,3%	320.033	570.799	320.033	570.160
Brim hf	0,0%	64.758	67.551	13.795	35.670
Eik fasteignafélag hf.....	3,8%	1.039.670	1.531.634	1.063.069	1.583.075
Eimskipafélag Íslands hf.....	3,9%	1.807.409	3.168.299	1.846.064	3.673.798
Festi hf.....	4,6%	1.920.886	2.870.231	1.766.215	2.587.537
Hagar hf.....	3,5%	1.841.647	3.142.804	2.168.739	3.442.633
Hampiðjan hf.....	1,3%	1.064.012	1.132.265	0	0
Icelandair Group hf.....	0,3%	168.765	153.226	144.986	212.761
Iceland Seafood International hf.....	5,6%	1.794.478	907.708	1.832.578	961.067
Ísfélagið hf.....	1,5%	1.930.683	1.956.147	0	0
Íslandsbanki hf.	2,0%	4.963.657	4.515.868	5.479.941	5.765.075
Kaldalón hf.	9,9%	1.101.021	1.931.190	1.179.358	1.062.000
Kvika banki hf.....	3,5%	3.307.212	2.939.815	3.141.414	2.870.462
Marel hf.....	1,4%	4.013.690	5.207.047	3.431.757	4.700.811
MAREL NA (Marel hf.).....	0,3%	1.629.005	1.042.389	1.629.005	1.089.934
NOVA hf.....	4,4%	810.071	671.786	388.037	326.528
Origo hf.....	0,0%	0	0	513.247	997.333
Reginn hf.....	4,0%	1.339.814	1.752.449	1.462.323	2.259.538
Reitir fasteignafélag hf.....	2,7%	1.599.680	1.730.111	2.015.315	2.227.463
Síldarvinnslan hf.....	2,8%	3.892.633	5.443.937	3.746.699	6.417.781
Síminn hf.....	3,7%	648.031	1.021.384	911.265	1.840.498
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	3,7%	755.131	1.744.863	755.131	1.448.237
Sýn hf.....	0,2%	25.603	19.774	25.603	24.978
Vátryggingafélag Íslands hf.....	4,2%	932.404	1.367.213	847.062	1.274.480
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.....	2,1%	693.318	913.103	101.738	106.088
		44.215.898	53.995.974	39.276.359	52.307.666

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Óskráð félög:					
Alda Credit Fund slhf.....	9,9%	150.000	228.150	150.000	214.350
Alda Credit Fund II slhf.....	13,6%	200.000	277.200	200.000	257.800
Alda Credit Fund III slhf.....	6,4%	250.000	309.750	250.000	277.000
Ásgarður hf.....	5,7%	6.250	14.875	6.250	10.313
Bakkastakkur slhf.....	14,8%	197.032	209.372	185.900	206.033
Blávarmi slhf.....	3,3%	607.350	760.660	607.350	729.051
Brunnur Vaxtarsjóður II.....	5,4%	188.946	182.125	154.789	154.789
Coripharma Holding hf.....	1,1%	162.340	162.340	0	0
Crowberry II slhf.....	5,5%	149.935	154.900	68.710	72.222
Fí eignarhaldsfélag slhf.....	7,6%	354.505	354.505	354.505	354.505
Frumtak 2 slhf.....	10,2%	541.381	1.381.420	526.355	1.529.125
Frumtak 3 slhf.....	6,4%	218.958	218.958	122.067	122.067
Genís hf.....	3,8%	250.000	250.000	250.000	250.000
Horn III slhf.....	4,2%	186.315	254.420	351.250	469.126
Innviðir fjárfestingar slhf.....	14,6%	692.797	1.017.650	692.797	655.040
Íslensk verðbréf hf.....	5,0%	127.727	69.949	127.727	69.949
Jarðvarmi slhf.....	3,3%	749.159	1.117.920	657.237	1.003.841
Kjölfesta slhf.....	17,6%	296.509	324.088	296.509	319.345
Loðnuvinnslan hf.....	1,7%	11.911	253.457	11.911	196.564
MF1 slhf.....	0,0%	0	0	174.673	215.721
Norðurböð hf.....	15,0%	108.169	351.761	108.169	341.972
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.....	12,9%	38.703	51.563	60.222	33.780
S38 slhf.....	16,9%	490.328	485.034	490.328	485.566
SÍA IV slhf.....	7,6%	748.897	741.485	696.000	717.948
SÍA II slhf.....	10,0%	40.000	133.451	40.000	70.652
SÍA III slhf.....	9,7%	473.722	985.957	800.902	1.321.427
Sparisjóður Austurlands hf.....	6,5%	44.038	69.128	44.038	62.784
TFII slhf.....	18,4%	616.106	567.630	445.106	754.918
T Plús hf.....	9,1%	2.000	13.247	2.000	13.180
Veðskuld II slhf.....	8,0%	316	30.598	316	30.598
VEX I slhf.....	7,4%	659.073	685.041	402.504	402.504
Önnur félög.....		1.194	1.338	3.181	1.312
		8.563.660	11.657.972	8.280.796	11.343.479
Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		52.779.558	65.653.946	47.557.155	63.651.145
Hlutabréfaeign alls		52.779.558	65.653.946	47.557.155	63.651.145

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
AKTA VaxtaTækifæri	0,6%	35.500	37.120	35.500	35.115
IS Fyrirtækjalánasjóður.....	9,4%	909.040	997.217	435.504	448.569
Kvika Iceland Fixed Income Fund.....	6,9%	36.188	64.039	239.331	466.899
Landsbréf-Fyrirtækjaskuldabréf.....	0,1%	23.500	24.486	13.500	13.481
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður.....	14,3%	57.963	113.552	57.963	101.812
MF 2 Skuldabréfasjóður.....	16,3%	553.018	679.413	723.755	838.586
Stefnir-skuldabréfaval	0,1%	36.000	38.754	36.000	37.026
Veðskuldabréfasjóður ÍV.....	12,2%	100.000	196.559	100.000	177.540
Veðskuldabréfasjóður ÍV - VIV II.....	20,0%	1.199.214	1.507.343	999.345	1.178.883
Virðing veðskuldabréfasjóður.....	10,0%	97	60	97	60
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum alls.....		2.950.520	3.658.543	2.640.994	3.297.971

Innlendir hlutabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Akta Stokkur.....	7,3%	185.167	316.292	186.320	331.194
Arev NII slhf.....	16,5%	101.680	0	101.680	0
Auður I fagfjárfestastjóður slf.....	6,1%	50.332	25.153	50.332	25.235
Brú II Venture Capital Fund.....	1,9%	327.108	0	327.108	0
Frumtak slhf.....	0,0%	0	0	8.516	50.610
IS Úrvalsvísitölusjóður.....	0,1%	11.027	13.905	12.118	15.231
ÍV Alþjóðlegur hlutabréfasjóður.....	10,8%	43.905	87.959	52.740	92.636
ÍV Erlent hlutabréfasafn.....	10,8%	314.990	372.868	471.554	454.943
ÍV Hlutabréfavísitölusjóður.....	1,6%	11.898	20.467	17.319	29.624
ÍV Stokkur.....	2,3%	12.726	22.483	53.776	101.072
Katla Fund.....	3,8%	836.135	1.677.881	816.209	1.327.539
Kvika - Innlend hlutabréf.....	6,1%	390.585	544.374	260.855	415.900
Stefnir ÍS 15.....	2,3%	445.422	585.973	312.581	462.849
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum alls.....		2.730.974	3.667.355	2.671.108	3.306.835

Innlendir skammtímasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
IS Lausafjártafn.....	1,1%	351.521	357.631	552	574
ÍV Skammtímasjóður.....	0,1%	1.235	7.497	342	6.343
Stefnir - Sparifjárstjóður hs.....	0,4%	63.026	64.123	0	0
Hlutdeildarskírteini í innlendum skammtímasjóðum alls.....		415.783	429.250	894	6.916

Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....

6.097.276 7.755.149 5.312.996 6.611.723

Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Fasteignasjóðir.....	5.683.006	5.746.361
Framtakssjóðir.....	35.658.007	34.673.455
Hlutabréfasjóðir.....	77.346.797	56.837.463
Hrávörusjóðir.....	1.444.005	1.330.545
Innviðasjóðir.....	4.936.281	3.952.480
Marksjóðir.....	6.361.518	12.105.511
Skammtímasjóðir.....	34.877	34.318
Skuldabréfasjóðir.....	16.930.574	14.385.632
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....	148.395.065	129.065.765

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskráirni í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2%:	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Advent International GPE IX.....	2,8%	1.383.286	1.949.059	1.302.960	2.142.654
Adveq Technology VI.....	3,2%	333.732	1.046.215	349.362	1.337.905
AlpInvest Co-Investment Fund VII.....	2,2%	905.941	1.722.403	941.279	1.746.322
AlpInvest Secondary Fund VII.....	2,2%	832.509	1.125.496	474.894	648.955
Alþjóða fasteignasjóðurinn.....	8,8%	22.850	12.661	22.850	12.745
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,6%	1.326.902	1.815.733	1.358.280	1.789.860
Genesta Nordic Real Estate Fund II.....	2,1%	252.259	294.022	300.412	486.267
Partners Group Emerging Markets 2007, L.P.....	3,2%	82.302	11.932	124.461	128.899
Vesey Street Fund III.....	6,2%	13.396	12.188	13.396	18.031
Hlutdeildarskráirni í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2% alls.		5.153.177	7.989.709	4.887.895	8.311.638

Hlutdeildarskráirni í erlendum sjóðum, 20 stærstu:	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Advent International GPE IX.....	2,8%	1.383.286	1.949.059	1.302.960	2.142.654
BlackRock Developed World Index Fund.....	0,8%	8.901.345	20.239.619	8.885.374	17.055.226
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD.....	0,6%	5.175.017	5.565.070	5.175.017	5.407.984
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,6%	1.326.902	1.815.733	1.358.280	1.789.860
Carlyle Partners VII.....	0,1%	1.819.417	2.375.142	1.882.552	2.385.731
Crown Asia-Pacific Private Equity IV.....	1,2%	1.201.468	1.933.937	1.099.021	1.911.323
iShares Core MSCI World UCITS ETF.....	0,6%	3.330.215	3.999.430	2.769.706	2.835.910
iShares 20 Plus Year Treasury Bond ETF.....	0,0%	2.390.633	2.213.255	937.319	583.351
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc.....	0,5%	2.222.847	2.598.353	2.222.847	2.736.097
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR.....	0,7%	3.578.729	3.763.165	3.967.969	4.554.646
Pimco Dynamic Multi Asset Fund "I" (EUR).....	0,1%	4.790.114	5.163.341	1.768.422	1.606.845
Schroder International Selection Fund Emerging Markets.....	0,8%	4.595.147	5.619.086	3.809.898	4.565.591
State Street World ESG Index Equity Fund.....	0,8%	2.808.820	3.109.956	455.700	449.627
State Street World Index Equity Fund.....	2,4%	6.758.810	15.147.975	6.528.835	12.841.298
Storebrand Global Indeks B4.....	3,7%	10.890.943	12.932.141	6.006.458	6.642.946
Storebrand Global ESG Plus.....	1,2%	2.038.330	2.477.040	1.190.070	1.318.805
Vanguard - Global Stock Index.....	0,1%	1.823.697	3.125.699	1.785.654	2.621.758
Vontobel Fund - Global Equity I.....	1,3%	4.125.469	6.362.193	3.852.449	5.282.983
Warburg Pincus Global Growth.....	0,1%	1.659.031	2.469.126	1.674.822	2.487.985
Warburg Pincus Equity XII.....	0,1%	842.620	1.788.441	1.029.618	522.158
20 stærstu hlutdeildarskráirni í erlendum sjóðum alls.....		71.662.839	104.647.760	57.702.970	79.742.780

Eignarhlutir í félögum og sjóðum flokkaðir eftir matsaðferðum:	31.12.2023	31.12.2022
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 1	159.289.912	139.424.034
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 2	60.940.955	59.427.495
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 3	1.573.292	477.103
	221.804.160	199.328.632

Skýringar

11. Skuldabréf

Skuldabréf með ríkisábyrgð:	2023	2022
Húsbréf.....	14.953	12.949
Íbúðabréf.....	28.917.658	28.770.630
Ríkisbréf.....	16.987.373	19.257.847
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	142.875	156.086
	46.062.859	48.197.513
Skuldabréf sveitarfélaga	15.697.101	15.216.881
Skuldabréf lánastofnana	20.270.771	19.546.920
Skuldabréf fyrirtækja	55.265.967	48.101.975
Veðlán sjóðfélaga.....	12.080.198	8.511.242
Niðurfærsla skuldabréfa.....	(58.394)	(47.514)
Skuldabréf alls	149.318.501	139.527.017
Skuldabréf flokkuð eftir matsaðferðum:		
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	76.725.845	77.169.001
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	43.447.876	38.732.097
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	29.144.780	23.625.919
	149.318.501	139.527.017
Skuldabréfaeign sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild.....	146.193.509	136.376.756
Séreignardeild.....	2.936.884	2.968.038
Tilgreind séreignardeild.....	188.107	182.222

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

Í lok árs 2023	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	69.734.310	152.069.850	221.804.160
Skuldabréf.....	149.312.355	6.146	149.318.501
Bundnar bankainnstæður.....	229.594	0	229.594
	219.276.258	152.075.996	371.352.254
Hlutfallsleg skipting	59%	41%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	20.272.164	6.146	13,3%
USD	131.226.807	0	86,3%
GBP.....	80	0	0,0%
SEK.....	570.799	0	0,4%
	152.069.850	6.146	100%

Skýringar

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum (framhald)

Í lok árs 2022	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	68.040.131	131.288.501	199.328.632
Skuldabréf.....	139.520.468	6.548	139.527.017
Bundnar bankainnstæður.....	265.292	0	265.292
	207.825.892	131.295.049	339.120.941
Hlutfallsleg skipting	61%	39%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	18.404.516	6.125	14,0%
USD	112.313.749	0	85,5%
GBP.....	76	423	0,0%
SEK.....	570.160	0	0,4%
	131.288.501	6.548	100%

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Innréttingar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	313.973	13.484	327.457
Eignfært á árinu	24.365	0	24.365
Staða í árslok	338.339	13.484	351.823
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	53.946	8.349	62.295
Afskrift ársins	6.279	2.446	8.726
Staða í árslok	60.225	10.795	71.021
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	260.027	5.135	265.163
Bókfært verð í árslok	278.113	2.689	280.802
Afskriftarhlutföll	2%	20%	
		Fasteignamat	Vátryggingamat
Strandgata 3, Akureyri		244.050	548.889

14. Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu samtryggingardeildar í árslok 2023 miðað við 3,5% ársvexti eru eignir umfram áfallnar skuldbindingar 16.463 milljón eða 4,6% af eignum. Eignir umfram heildarskuldbindingar eru 15.930 milljónir og tryggingafræðileg staða því jákvæð um 2,5%. Vísað er í áritun tryggingastærðfræðings varðandi frekari forsendur við matið.

Eignir	31.12.2023	31.12.2022
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok.....	644.566.723	587.835.744
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun.....	587.835.744	552.513.948
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	56.730.979	35.321.796
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	628.636.328	619.260.082
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	619.260.082	580.038.111
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	9.376.246	39.221.971
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	47.354.733	(3.900.175)
Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar árið 2023		
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	339.675.864	328.755.039
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	25.525.352	3.636.870
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	17.700.732	17.026.742
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(10.706.734)	(9.088.354)
Hækkun vegna nýrra tafla um lífslíkur.....	0	0
Lækkun vegna breytinga réttindaákvæða 2020.....	(20.821.199)	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	(774.000)	(654.433)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	350.600.015	339.675.864

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum og innlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 11,4 milljarði króna. Skiptist það þannig að um 1,7 milljarðar eru loforð í innlendum framtakssjóðum og rúmir 9,7 milljarðar til erlendra framtakssjóða. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

16.1 Áhættustefna, skipulag og markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeim áhættum sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Til að mæta þessari kröfu hefur sjóðurinn mótað sérstaka áhættustefnu og áhættustýringarstefnu, þar sem áhætta er skilgreind, helstu áhættuþáttum lýst og gerð grein fyrir skipulagi og framkvæmd áhættustýringar. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á því að móta og samþykka áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt. Hluti af áhættustefnu er áhættuáætlun sem sett er upp í fjárfestingarstefnu sjóðsins, þar er áhættuþol sjóðsins metið og töluleg markmið sett um áhættu og hvernig takmörk um áhættu eru nýtt í einstökum flokkum eigna. Í áhættustýringarstefnu er hins vegar fjallað um hvernig áhætta er metin og hvernig fylgst er með að áhættuviðmið séu haldin og hvernig eftirliti er háttað. Lagt er mat á mikilvægi áhættuflokka, eftirlitsaðgerðir eru skilgreindar og sett fram dagskrá áhættustýringar, þar sem eftirlitsaðgerðir eru tímasettar, hver ber ábyrgð og hvaða skýrslum skuli skilað. Í lögum er lögð sú skylda á lífeyrissjóði að framkvæma eigið áhættumat en samkvæmt reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða er tilgreint að matið skuli framkvæmt a.m.k. árlega. Stjórn, framkvæmdarstjóri og áhættustjóri eiga að taka virkan þátt í gerð eigin áhættumats en framkvæmd þess er í höndum tveggja síðast nefndu. Stjórn er skilað reglulegum skýrslum um framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlitingu við lög, reglur og stefnu sjóðsins. Fjárfestingum og raunar allri starfsemi fylgir áhætta. Til að ná markmiðum sínum þarf sjóðurinn að taka áhættu. Áhættustýring felst í því að stýra áhættu þannig að hún verði innan þeirra marka sem starfseminni hefur verið sett.

16.2 Helstu flokkar áhættu í starfsemi sjóðsins

Lífeyrstryggingaráhætta:

Með lífeyrstryggingaráhættu er átt við hættuna á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga. Helstu áhættuþættir í þessum flokki eru: skerðingaráhætta og lýðfræðileg áhætta, en einnig má nefna áhættur eins og iðgjaldaáhættu og lausafjárahættu. Skerðingaráhætta er hættan á því að skerða þurfi lífeyrissjóðfélaga. Lýðfræðileg áhætta er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisloforðum sjóðsins breytist á þann veg að lífeyrir reynist lakari en áætlanir gera ráð fyrir. Fylgst er með tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins með mánaðarlegum könnunum og árlega framkvæmir tryggingastærðfræðingur sjóðsins tryggingafræðilegt athugun á stöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er lífeyrissjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins til að jafna þann mun. Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfelt í fimm ár. Þar sem að réttindi í sjóðnum breytast í samræmi við ávöxtun á eignum hans tryggir réttindakerfið ákveðna aðlögun eigna og skuldbindinga, sem dregur úr þessari áhættu. Á móti kemur að ávöxtun á eignum sjóðsins hefur bein áhrif á kaupmátt lífeyrisréttinda. Lausafjárahætta er fólgin í hættunni á að sjóðurinn eigi ekki laust fé til að standa straum af lífeyrisgreiðslum og rekstri. Hluti af lausafjárahættu er seljanleika áhætta eigna, þ.e. hversu auðvelt er að breyta eignum í laust fé. Til að mæta lausafjárahættu hefur sjóðurinn sett sér það markmið að eiga á hverjum tíma laust fé til að mæta a.m.k. 2 mánaða útgjöldum vegna lífeyris og rekstrar.

Mótaðilaáhætta:

Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum, t.d. útgefendur skuldabréfa, sjóðfélagar, fyrirtæki og uppgjörsaðilar, standi ekki í skilum (t.d. vegna gjaldþrots) eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega, bæði vegna útlána og kaupa á fjármálagerningum á markaði. Samþjöppunar- og landsáhætta fellur undir mótaðilaáhættu, enda felur hún í sér hættuna á að margir mótaðilar lendi samtímis í vanefndum. Mótaðilaáhætta er metin bæði áður en viðskipti eiga sér stað og síðan í eftirfylgni með vörslu, endurgreiðslu og uppgjöri á fjármálagerningum. Mótaðilaáhættu þ.m.t. útlánaáhættu er stýrt með áreiðanleikakönnunum og lánsþæfismati á mótaðilum, mörkum sem sett eru um kröfur á einstaka aðila eða skylda aðila í eignasafni sjóðsins, reglubundinni skýrslugjöf frá mótaðilum og mati á fjárhagstyrk þeirra, eftirfylgni með skilum og innheimtuaðgerðum, auk reglna um áhættuflokkun viðskiptamanna og varúðarniðurfærslur. Gerð er grein fyrir þróun mótaðilaáhættu í reglubundinni skýrslugjöf til stjórnar.

Fjárhagsleg áhætta:

Með fjárhagslegri áhættu er átt við hættuna á því að fjárhagslegar eignir sjóðsins rýrni í verði og að tekjur af þeim verði lakari en væntingar stóðu til. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagsleg áhætta markast af þeim eignaflokkum sem sjóðurinn fjárfestir í og hvernig eignasafn hans er saman sett.

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal vegna breytinga á vöxtum, uppgreiðslu- og endurfjárfestingaráhættu, gengi gjaldmiðla, verðbólgu og breytinga á virði fjáreigna. Þessi áhætta getur leitt til neikvæðra áhrifa á rekstur og/eða efnahag, bæði vegna aðgerða eða atburða innan sjóðsins eða utan hans. Neikvæð áhrif á rekstur og efnahag geta dregið úr möguleikum lífeyrissjóðsins til að framfylgja stefnu og ná markmiðum sínum. Fjárhagslegri áhættu er fyrst og fremst stýrt með því að fjárfesta í mismunandi flokkum eigna, sem hegða sér misjafnlega við mismunandi markaðsaðstæður, og dreifa þannig áhættu. Í fjárfestingastefnu sjóðsins og stefnum einstakra undirsafna eru fjölmörg ákvæði sem sett eru í þeim tilgangi að stýra áhættu. Þar eru sett markmið um eignasamsetningu, ákvarðaðar viðmiðunarvísitölur sem tekið er mið af við stýringu eigna og vikmörk sett um frávik frá viðmiði. Sett er fram sérstök áhættuáætlun, þar sem tilgreind eru markmið áhættu mæld sem staðalfrávik ávöxtunar og hvernig það er útfært niður á einstaka eignaflokka, markmið um áhættulækkun sem áhættudreifing á að skila, markmið um árangurshlutfall, hermiskekkju, vágildi (VaR) og fleiri áhættumælikvarða. Mælingar á markaðsáhættu eru gerðar með reglulegu millibili og skilar áhættustjóri mánaðarlegum skýrslum til stjórnar um það efni og ítarlegri skýrslum ársfjórðungslega. Brugðist er við með breytingum á eignasamsetningu þróist þessir mælikvarðar á þann veg að hætta sé á að áhætta fari út fyrir markmiðsáhættu sjóðsins.

Skýringar

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa (sjá einnig verðbreytingaráhætta). Ef vextir hækka lækkar markaðsvirði skuldabréfaeignar hans. Ef skuldabréf eru ekki metin á markaðsvirði getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum.

Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjaldþaga (endurfjárfestingaráhætta) eða eru greidd upp.

Tryggingadeild	Meðlíftími			
	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf á föstum vöxtum.....	6,7	7,2	123.160.866	116.810.605
Skuldabréf á breytilegum vöxtum.....	11,2	9,7	23.032.643	19.566.151
Samtals	7,4	7,6	146.193.509	136.376.756

Uppgreiðsluáhætta

Sum skuldabréf eru með uppgreiðsluheimild, sem felur í sér uppgreiðsluáættu fyrir sjóðinn. Hættan er sú að skuldabréf verði greidd upp fyrir lokagjaldþaga og að lífeyrissjóðurinn fái ekki þá ávöxtun sem gert var ráð fyrir við kaup bréfanna. Uppgreiðsluáhætta er nátengd vaxtaáhættu, þ.e. ef vextir lækka, eykst hættan á uppgreiðslu bréfa með slíka heimild. Samkvæmt reglum sem Félag Íslenskra Tryggingastærðfræðinga (FÍT) hefur gefið út er uppgreiðsluáhætta skilgreind sem líkur á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri. Þegar verðmæti uppgreiðsluhæfra skuldabréfa með föstum vöxtum er metið í tryggingafræðilegri úttekt skal samkvæmt 20. gr. reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða „taka tillit til þess til lækkunar mats í samræmi við reglur gefnar út af Félagi Íslenskra tryggingastærðfræðinga“.

	2023	2022
Fullu innleysanlegt.....	18.922.455	15.989.890
Fullu innleysanlegt - með skilyrðum.....	22.793.110	19.084.040
Breytilegir vextir.....	399.461	386.573
Fastir vextir.....	22.393.649	18.697.467
Óinnleysanlegt.....	104.477.944	101.302.825

Verðbreytingaráhætta

Stærsta áhættan við fjárfestingar í markaðsverðbréfum eru breytingar á markaðsvirði bréfanna vegna hagþróunar og breytinga á viðhorfi markaðsaðila. Hætta er á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Sama hættu er einnig fyrir hendi vegna verðbréfa með fastar tekjur, vegna almennra vaxtahækkana, breytinga á lögum vaxtakúrfu eða vaxtaálagi. Notaðir eru ýmsir mælikvarðar til að mæla markaðsáhættu s.s. VaR (e. Value at Risk, ísl. vágildi), flökt (staðalfrávik), beta, auk ýmissa hlutfalla sem geta bæði gefið til kynna breytingar á markaðinum í heild eða á einstökum eignaflokkum og eignum.

Gjaldmiðlaáhætta

Hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni rýri verðmæti eigna sjóðsins mælt í sömu mynt, en allar skuldbindingar sjóðsins eru í íslenskum krónum. Samkvæmt 6. mgr. 36. gr. laga nr. 129/1997 skal lífeyrissjóður takmarka áhættu í erlendum gjaldmiðlum í heild við 50% af hreinni eign sjóðsins.

	2023	2022
Eignir í erlendri mynt.....	40,9%	38,0%

Ósamræmisáhætta

Hættan á ósamræmi í breytingum á markaðsverði eigna annars vegar og breytingum skuldbindinga hins vegar bæði vegna mismunandi líftíma og fjárstreymis. Dæmi um áhættuþátt af þessu tagi er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru að fullu verðtryggðar skuldbindingar, en eignasafn er aðeins verðtryggt að hluta.

Verðbólguáhætta

Hættan á að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram ávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta, er ásamt vaxtaáhættu stærsta fjárhagslega áhættan í rekstri lífeyrissjóða. Verðbólguáhættu er hægt að stýra með hlutfalli verðtryggðra eigna af heildarsafni sjóðsins og fjárfestingu í eignum sem hafa fylgni við verðbólgu (eru góð verðbólguvörn). Verðbólguáhættu má einnig verja með afleiðum.

	2023	2022
Verðtryggingarhlutfall.....	35,9%	35,4%

Áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags

Hættan á að atriði sem ekki eru hluti af eiginlegum efnahagsreikningi hafi neikvæð áhrif á stöðu sjóðsins. Sjóðurinn á ekki eignir sem eru utan efnahags, hins vegar eru lífeyrisskuldbindingar sjóðsins, sem er stærstur hluti skuldbindinga hans, utan efnahags í hefðbundnu uppgjöri. Þessar skuldbindingar eru metnar í tryggingafræðilegum uppgjörum, sem gerð eru í tengslum við ársuppgjör sjóðsins. Einnig eru gerð sérstök álagspróf til að leggja mat á mögulega þróun í þessu efni.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Rekstraráhætta:

Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins. Starfsemin skal lúta þeim reglum sem um hann eru settar í lögum, reglugerðum, eigin samþykktum og reglum sjóðsins. Stefnt skal að sem mestri hagkvæmni í rekstri þannig að sem mestar líkur séu á að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Sjóðnum skal stjórnað með heiðarleika, ráðvændni og með góða starfshætti að leiðarljósi. Rekstrar- og umhverfisáhætta er að jafnaði skilgreind sem hættan á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, orðspors, upplýsingakerfa eða til ytri atburða. Til að stýra rekstraráhættu hefur sjóðurinn sett sér margvíslegar reglur sem gilda um starfssemi hans, þ.m.t. starfsreglur stjórnar, siðareglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um heimildir þ.m.t. ítarlegar reglur um heimildir til fjárfestinga. Í skipulagi eru sett skýr starfs- og ábyrgðarsvið, aðgreining starfa er afmörkuð með ítarlegum starfslýsingum og verkferlum. Reglubundin fundahöld eru með starfsmönnum, þ.m.t. starfsmannasamtöl, sjóðurinn hefur sérstaka starfsdaga þar sem farið er yfir öll svið starfseminnar og boðið upp á þjálfun og námskeiðahald. Sjóðurinn leggur áherslu á góðan og jákvæðan starfsanda, að sjóðurinn sé eftirsóknarverður vinnustaður, boðleiðir séu stuttar og að strax sé brugðist við vandamálum sem lúta að starfsmönnum og velferð þeirra. Beitt er virku innra eftirliti og gerðar eru margháttaðar kannanir á öllum helstu þáttum í starfsemi sjóðsins og er niðurstöðum slíkra kannana skilað til endurskoðunarnefndar og stjórnar sjóðsins.

16.3 Næmnigreining áhættuþátta:

Í töflunni fyrir neðan er reynt að meta hver áhrif möguleg áföll geta haft á efnahag og afkomu sjóðsins. Kannaðir eru níu þættir sem gætu raungerst og áhrif þeirra á hlutfall heildarskuldbindingu sjóðsins. Þetta er sett fram með hliðsjón við sambærilegar breytingar frá fyrra ári. Um er að ræða „hvað ef“ aðferðarfræði, þar sem ekki er tekið tillit til innþrýðis fylgni milli áhættuþátta. Vakin er athygli á því að þetta er breyting frá núverandi stöðu.

Staða í árslok 2023 m.v. álagsforsendur:

	2023	2022
Núvirðisvextir lækka um 0,5%	-10,2%	-9,7%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-4,1%	-3,8%
Öorkulíkur auknar um 10%	-1,1%	-1,0%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5%	-0,2%	-0,2%
GVT lækkar um 10%	-2,4%	-2,2%
Fasteignaverðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-1,2%	-1,1%
Innlend /erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-2,3%	-2,1%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,8%	-1,5%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,0%	-1,0%

17. Önnur mál

Dómsmál

Stapi er beinn aðili að einu dómsmáli sem gæti haft um 150 milljóna króna neikvæð áhrif á fjárhagsstöðu sjóðsins ef það tapast. Málið snýst um túlkun sjóðsins á hugtakinu tekjur við ákvörðun örorkulífeyris. Sjóðfélaginn sem höfðaði málið telur túlkun sjóðsins ekki lögmæta þar sem hún sé of rúm. Rekstur málsins fyrir dómstólum hefur dregist verulega, einkum vegna ómerktingar upphaflegs dóms og endurflutnings. Þegar málið fór fyrst fyrir héraðsdóm vann Stapi málið en sá dómur féll í febrúar 2020. Landréttur ómerkta hins vegar þann dóm og vísaði málinu aftur heim í hérað til meðferðar á ný. Málið var flutt á ný fyrir héraðsdómi og dómur kveðinn upp þann 11. maí 2022 þar sem niðurstaðan varð Stapa í óhag. Stapi áfrýjaði málinu til Landsréttar og varð niðurstaðan þar að mestu leyti Stapa í hag en sá dómur féll í desember 2023. Sjóðfélaginn áfrýjaði dómi Landsréttar og bíður málið nú flutnings fyrir Hæstarétti. Gera má ráð fyrir að máli verði flutt og dómur kveðinn upp síðar á þessu ári.

Málefni ÍL-sjóðs

Stapi átti í árslok 2023 skuldabréf útgefin af ÍL-sjóði (áður Íbúðalánasjóður) að verðmæti 28 ma.kr. Í október 2022 kynnti þáverandi fjármálaráðherra niðurstöður skýrslu um stöðu ÍL-sjóðs og næstu skref sem fyrirhugað var að ráðast í. Skuldabréf voru gefin út af Íbúðalánasjóði frá árinu 2004, með ríkisábyrgð, sem bera 3,75% verðtryggða vexti og eru án uppgreiðsluheimilda (sk. íbúðabréf). Frá því tímamarki sem íbúðabréfin voru gefin út hefur vaxtastig á Íslandi lækkað og markaðsvirði skuldabréfanna þar með hækkað. Einn af valkostum sem þáverandi fjármálaráðherra lagði fram var að setja afturvirk lög um slit ÍL-sjóðs og framkalla þannig greiðsluþrot ÍL-sjóðs.

Daginn eftir umrædda kynningu fjármálaráðherra voru íbúðabréf sett á athugunarlista í Kauphöll Íslands vegna óvissu um útgafandann og verðmyndun bréfanna. Í framhaldinu hafa svo átt sér stað víðskipti með bréfin sem hafa leitt til þess að markaðsvirði þeirra hefur lækkað umtalsvert. Íbúðabréf með lokagjalddaga 2024 lækkuðu í verði um 16%, íbúðabréf með lokagjalddaga 2023 lækkuðu um rúmlega 8% og íbúðabréf með lokagjalddaga 2024 um rúmlega 1%.

Heildarfjárhæð íbúðabréfa í eignasafni Stapa nam um 32 ma. kr. Þann þegar þáverandi fjármálaráðherra kynnti hugmyndir sínar. Í framhaldi af umræddum kynningarfundum þáverandi fjármálaráðherra lækkaði virði bréfanna um 4,4 ma. kr. (13,6%). Áhrif lækkunar bréfanna á ávöxtun tryggingadeildar Stapa voru neikvæð sem nemur um 1,3% af heildareignum. Neikvæð áhrif á séreignarsöfn voru 2,0% í Varfærna safni, 1,8% í Áráðna safni og 0,7% í tilgreindri séreign.

Stapi á aðild að sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða vegna málsins. Sjóðurinn hefur sjálfur og á sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða aflað lögfræðiálita sem staðfesta að fyrirhugaðar aðgerðir fjármálaráðherra andstæðar eignarréttarákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu.

Í október sl. lagði núverandi fjármálaráðherra fram drög að frumvarpi um slit ógjaldfærra opinberra aðila þar sem framangreindar hugmyndir voru útfærðar nánar og í meginatriðum fallist á kröfur handhafa íbúðabréfa, aðrar en tímasetning greiðslu bóta fyrir eignanám. Í febrúar 2024 lagði fjármálaráðherra fram frumvarp byggt á framangreindum drögum. Stapi samþykkti ásamt 17 öðrum lífeyrissjóðum að hefja viðræður við fjármálaráðuneytið um hugsanlegt uppgjör á skuldabréfum ÍL-sjóðs í sama mánuði. Veruleg óvissa er um hvort slíkar viðræður skili árangri. Komi til þess að Alþingi samþykki afturvirk lög líkt og fjármálaráðherra hefur boðað gerir sjóðurinn ráð fyrir að sækja bætur fyrir tjón sem slík lagasetning kann að valda.

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Tryggingadeild					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	2,53%	-5,07%	-4,75%	1,45%	-0,39%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	4,63%	-2,15%	-1,12%	1,08%	-0,07%
Hrein raunávöxtun *).....	-1,71%	-12,55%	12,77%	9,15%	9,98%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár *).....	3,08%	3,73%	7,64%	5,05%	5,06%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár *).....	3,60%	3,86%	5,68%	4,53%	4,14%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	42,9%	40,8%	43,6%	42,1%	37,9%
Skráð skuldabréf	33,8%	35,6%	35,6%	39,6%	45,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	16,8%	18,0%	15,8%	12,5%	11,1%
Óskráð skuldabréf	6,4%	5,5%	4,9%	5,7%	6,3%
Bundnar bankainnstæður	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	59,1%	62,0%	62,0%	64,8%	67,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	40,9%	38,0%	38,0%	35,2%	32,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	16.239	15.686	14.970	14.654	15.200
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	97.415	95.639	93.487	92.054	91.086
Fjöldi lífeyrisþega	12.528	12.003	11.588	10.966	10.261
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	74,0%	73,2%	72,1%	71,3%	70,8%
Örorkulífeyrir	22,4%	22,8%	23,8%	24,3%	24,4%
Makalífeyrir	3,1%	3,3%	3,6%	3,7%	4,0%
Barnalífeyrir	0,5%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%
Stöðugildi	19,8	20,3	20,0	19,3	18,5
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	18.476.626	17.715.609	16.908.780	16.161.528	16.358.695
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	10.816.287	9.929.924	9.450.417	8.942.717	8.316.444
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	21.760.624	-15.372.644	64.318.341	41.382.689	36.540.729
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	508.994	546.898	549.128	532.835	509.745
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	28.911.969	-8.133.856	71.227.576	48.068.665	44.073.236
Lífeyrisþyrði	58,5%	56,1%	55,9%	55,3%	50,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	2,8%	3,1%	3,2%	3,3%	3,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna *)	5,9%	-3,9%	16,7%	12,2%	12,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,14%	0,14%	0,14%	0,16%	0,17%

*) Hrein raunávöxtun er reiknuð af hreinum fjárfestingatekjum að frádregnum rekstrarkostnaði og öðrum gjöldum. Í útreikningum á hreinum fjárfestingatekjum sem hlutfalli af meðalstöðu eigna hafa önnur gjöld verið dregin frá fjárfestingatekjum. Fast verðlag miðast við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar.

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-0,17%	-16,03%	9,40%	8,08%	11,27%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	1,98%	1,97%	6,87%	5,24%	5,20%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Varfærna safnið.....	2,95%	3,40%	5,65%	5,16%	5,71%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	53,3%	49,8%	46,4%	47,7%	38,1%
Skráð skuldabréf	46,7%	50,2%	53,6%	52,3%	61,9%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	65,7%	69,4%	77,9%	78,9%	83,1%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	34,3%	30,7%	22,1%	21,1%	16,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	213	215	219	163	206
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	4.284	4.301	4.279	4.324	4.312
Fjöldi lífeyrisþega	142	123	161	138	161
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	99,7%	100%	99,9%	100%	100%
Örorkulífeyrir	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	92.445	135.600	531.871	122.382	123.317
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	126.258	131.984	130.791	107.585	79.150
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	186.094	-198.443	361.973	248.516	262.607
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	11.468	12.635	12.689	10.451	9.665
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	140.814	-207.462	750.365	252.862	297.113
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	136,6%	97,3%	24,6%	87,9%	64,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	12,4%	9,3%	2,4%	8,5%	7,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	7,7%	-7,5%	14,1%	11,6%	13,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,48%	0,48%	0,50%	0,49%	0,50%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Áræðna safnið					
Hrein raunávöxtun - Áræðna safnið.....	0,35%	-17,48%	13,30%	10,52%	14,93%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Áræðna safnið.....	3,57%	3,35%	8,52%	5,80%	5,33%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Áræðna safnið.....	3,69%	4,07%	6,72%	5,37%	5,32%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	66,8%	62,9%	61,5%	62,5%	43,0%
Skráð skuldabréf	33,2%	37,1%	38,5%	37,5%	57,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	54,0%	61,1%	65,1%	68,8%	75,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	46,0%	38,9%	34,9%	31,2%	25,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	618	601	555	371	373
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	11.360	11.232	11.090	11.053	10.958
Fjöldi lífeyrisþega	159	151	258	227	169
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	97,9%	97,7%	98,2%	98,8%	98,0%
Örorkulífeyrir	2,1%	2,4%	1,8%	1,2%	2,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	188.871	174.024	50.681	67.447	164.741
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	140.769	116.217	193.914	206.607	129.060
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	465.949	-565.298	1.122.831	805.510	882.025
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	26.798	28.779	31.147	27.712	26.384
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	487.253	-536.269	948.451	638.638	891.338
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	74,5%	66,8%	382,6%	306,3%	78,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	14,2%	16,5%	61,5%	41,1%	16,0%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	8,2%	-9,1%	17,5%	13,8%	16,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,47%	0,47%	0,49%	0,47%	0,50%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Innlánasafnið					
Hrein raunávöxtun - Innlána safnið.....	-1,97%	-6,67%	-4,81%	-3,41%	0,20%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Innlána safnið.....	-3,36%	-3,04%	-1,22%	0,26%	1,50%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Innlána safnið.....	-0,70%	-0,23%	0,71%	1,50%	2,46%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Skráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	64	48	47	249	247
Fjöldi sjóðfélaga	175	127	118	357	383
Fjöldi lífeyrisþega	9	7	11	21	11
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	100%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	50.001	10.001	-251.881	103.741	-824
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	9.667	15.132	11.674	27.527	15.137
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	17.428	6.904	844	3.324	14.985
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	421	416	670	2.970	2.664
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	57.341	1.356	-263.381	76.568	-3.641
Lífeyrisbyrði	19,3%	151,3%	-4,6%	26,5%	-1836,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	0,8%	4,2%	-0,3%	2,9%	-323,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,6%	2,3%	0,2%	0,6%	2,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,15%	0,14%	0,14%	0,51%	0,48%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Tilgreind séreignardeild: Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-0,91%	-15,54%	7,46%	8,61%	4,90%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	0,49%	-0,23%	3,09%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	71,1%	63,6%	60,3%	40,2%	33,9%
Skráð skuldabréf	28,9%	36,4%	39,7%	59,8%	66,1%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	66,5%	74,5%	81,7%	95,1%	81,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	33,5%	25,5%	18,3%	5,0%	18,3%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	422	394	396	370	378
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	684	699	544	494	469
Fjöldi lífeyrisþega	44	42	12	7	4
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	100%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	212.663	147.466	132.607	123.749	122.473
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	28.325	22.845	8.260	2.015	1.541
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	47.841	-40.067	58.963	38.515	13.954
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.901	2.631	2.213	1.418	788
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	229.279	81.923	181.097	158.830	134.098
Lífeyrisbyrði	13,3%	15,5%	6,2%	1,6%	1,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	1,4%	1,8%	1,7%	1,1%	0,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	7,0%	-7,0%	12,4%	12,1%	7,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,44%	0,46%	0,46%	0,44%	0,44%